

11. maj 2006

UPA 2006/25

Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuut

pillugu

Inatsisartut Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaata

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaaneerpeqarnerani saqqummiunneqartoq

Inatsisartut Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaat suliarinninnermini ukuningga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Ane Hansen, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Isak Davidsen, Siumut (sinniisussaq)
Inatsisartunut ilaasortaq Thomas Kristensen, Atassut
Inatsisartunut ilaasortaq Marie Fleischer, Demokraatit

Ulloq 28. april 2006-imi siullermeerinerup kingorna peqqussutissatut siunnersuut siuliani taaneqartoq Suliffeqarnermullu Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq Inatsisartut Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaata misissorpaa.

Aallaqqaasiut

Annertussulikerikkamik ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaannut nr. 15-imut, 12. november 2001-meersumut matumanilu siunnersuutip 1. juli 2006-imi atortuulersinneqarneratigut atorunnaarsinneqartussamut taartissatut siunnersuuteqartup peqqussutissatut siunnersuut saqqummiuppaa.

Suliffissaaleqisutut nalunaarsorneqarsimasut sulisinnaassusilittut naatsorsuutigineqarsinnaasut kiisalu napparsimasut namminneq pisuussutiginnngisaminnik suliffissaaleqisut aningaasaqarnikkut isumannaarunneqarnissaat suliffeqanngikkallarnermi ikikoorsiissutit pillugit

peqqussummut tunuliaqutaasoq siunnersuuteqartup siunnersuummut saqqummiussissummini allappaa.

Piginnaasanik pimoorussamik ineriartortitsinermut suliffissaqartitsiniarnikkullu anguniagaqarnermut suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit tunngaviliisuussasut siunnersuuteqartoq aamma allappoq, taamaaliornikkut inuussutissarsiuteqartut sulisartunik pikkorissunik piumasaqarnerat suliffissaaleqinerup nalaani siunertaqarluartumik piginnaanngorsaaniikkut naamassiniarneqassalluni. Kiisalu suliffeqanngikkallarnermi tapiissuteqartalernikkut sulinermik inuussutissarsiuteqartut assigiinngitsut assigiimmik pineqarnissaat qulakkeerneqassaaq.

Tusarniaanermi akissutit

Siunnersuummik matuminnga ataatsimiititaliap suliarinninnermini atugassaatut tusarniaanermi akissutigineqartut nuutinnerinik ataatsimiititaliaq piniarpoq.

Oqartussaasunut kattuffinnullu ukununnga siunnersuut marloriarlugu tusarniaassutigineqarsimavoq: Akileraartarnermut Pisortaqarfik, Ilaqutarinnermut Pisortaqarfik, Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik, Royal Greenland A/S, KANUKOKA, SIK, ILIK, IMAK aamma Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat.

IMAK eqqaassanngikkaanni sinneri tamarmik tusarniaanermut akissuteqarput.

Inatsimmik nalilersuineq

Inatsisartut Inatsisissanik Nalilersuisarfiata peqqussutissatut siunnersuut misissorpaa arlalinnillu oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqarsimalluni, taakkulu pisariaqarnera malillugu pingajussaaneernissaq sioqqullugu allannguutissatut siunnersuuteqarnermikkut Naalakkersuisut ilanngutissagaat ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarpoq.

Isumasioqatigiilluni ataatsimiinneq

Siunnersuummik ataatsimiititaliap suliarinninnermini atugassaatut Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoq, Siverth K. Heilmann, ataatsimiititaliamit isumasioqatigalugu ataatsimeeqatigineqarpoq. Isumasioqatigiilluni ataatsimiinnissamut aggeqqusissutip Naalakkersuisunullu ilaasortap oqaasissaasa allattorsimaffiata nuutinneri isumaliutissiissummut matumunnga ilanngussatut ilanngunneqarput.

Ataatsimiititaliap suliarinninnera

Suliffissaaleqinerup nalaani (§ 4) napparsimanerullu nalaani (§ 5) annertussusileriikkanik ikiorsiissutinik tunniussinissamut Inatsisartut peqqussutaat maanna atuuttoq periarfissiissuteqarpoq. Suliffissaaleqinermik napparsimanermilluunniit pissuteqartumik sulisartunut isertitaminnik annaasaqarsimasunut taarsiissutit annertussusileriikkanik ikiorsiissutit tunniunneqartarput. Suliffissaaleqinermi piumasaqaataavoq illoqarfigisami suliffissarsiuussisarfimmut nalunaarsimanissaq suliffimmullu innersuunneqartumut tigusiinissamut piumassuseqarnissaq.

Inatsisartut 2006-imi ukiukkut ataatsimiinneranni Inatsisartunut ilaasortap Ane Hansenip aalajangiiffigisassatut siunnersuuta, UKIU 2006/81, ima taasissutissartalik ataatsimiititaliap misissorpaa:

"Annertussusileriikkanik ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 12. november 2001-meersoq allanngortinneqassasoq suliffissuarni sulisut angerlartiinnarneqaraangata annertussusileriikkanik pisartagaqarsinnaalernissaat aqutissiuunneqaqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut."

Sulisartut eqqorneqartut suliffimminnit akissarsiaqaataanngitsumik angerlartinneqarnerminni isertitatigut annaasaqaatigisaminnut taarsiiffigineqartarnissaat Inatsisartunut ilaasortap Ane Hansenip kissaatigaa.

Siunnersuummut tassunga akissuteqaamminni Naalakkersuisut allapput tunisassiorfinni sulisunut angerlartinneqartartunut aqqissuussinissaq tusarniaassutigalugu nassiuunneqareersoq. Tamanna suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit pillugit peqqussutissatut siunnersuummut ilanngunneqartussatut naatsorsuutigineqartoq Naalakkersuisut paasissutissiissutigaa. Taanna annertussusileriikkanik ikiorsiissutit pillugit peqqussuummut taartaasussaavoq. Naalakkersuisut nangillutik allapput nammineq pisuussutiginnigisaminnik suliffeqanngitsut sulilernissamullu piareersimasut sulinikkut pissarsiasaagaluanik annaasaqaatigisaminnut taarsiullugu suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pissarsisinnaanissaat suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaatigut tassuuna qulakkeerniarneqartoq.

Tamanna tunngavigalugu Ane Hansenip siunnersuutaata oqaasertalersugaaneranut allanngutissatut siunnersuuteqarnissaq ataatsimiititaliap isumaqatigiittup siunnersuutigaa allannguutissatullu siunnersuut imaattoq saqqummiullugu:

"Tunisassiorfinni sulisut angerlartiinnarneqartartut annertussusileriikkamik ikiorsiissutinik assigisaanilluunniit pisartagaqalernissaasa qulakkeerneqarnissaanut peqqussutissatut siunnersuummik saqummeeqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut."

Taamaalillunilu allannguutissatut siunnersuut Naalakkersuisunit akuersaarneqarpoq Inatsisartunillu akuersissutigineqarluni.

Atorfeqartitaaneq attatiinnarlugu sulisunik angerlartitsinermi annertussusilerikkani ikiorsiissutinik tunniussisoqarsinnaannginnera ataatsimiititaliap isaanik isigalugu ajornartorsiutip qiteraa. Taamatut namminneq pisuussutiginngisaminnik pineqartut isertitassatigut annaasaqarnerisa taarsiissuteqarfigineqarnissaa ataatsimiititaliamut pingaaruteqarsimavoq.

Peqqussutissatut siunnersuutikkut matumani pineqartukkat tamanna piviusunngortinneqarmat ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq.

Inuit tunisassiornermik unitsitsinermik pissuteqartumik tamatumaluunniit kingunerisaanik angerlartinneqartut taamatullu sulisussarsiarineqarsinnaasut imaluunniit piginnaasaqarnerulersinniarneqarsinnaasut siunnersuut matumani pineqartoq malillugu suliffeqanngikkallarnermi tapiissutinik siunnersuummi § 4, imm. 2 naapertorlugu pisartagaqarsinnaatitaapput.

Aalajangersakkamut tassunga nassuiaatini oqaatigineqarpoq sulisut angerlartiinnarneqartut soraarsimanngitsuusut, taamaalillutillu atorfeqartut. Taakkuli piffissami angerlartinneqarnerminni akissarsiaqanngikkunik sulisorineqarsinnaasut naatsorsuutigineqarput. Taamaattumik angerlartiinnarneqartut taakku suliffimmut innersuunneqarsinnaapput, suliffimmi ataavartumik innersuunneqarunik atorfimminnit soraarniuteqartussaallutik. Nangillugu nassuiaatini allassimavoq aaqquissuussineq taanna annertuumik ajornartorsiutissartaqartussatut naatsorsuutigineqanngitsoq. Piumasaqaatit taama ittut inatsisip oqaasertaani imaluunniit suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik qinnuteqaateqartut sulisussarsiarineqarnissamut pisussaaffii pillugit maleruagassani § 7, imm. 4 naapertorlugu Naalakkersuisunit aalajangersarneqartussani ersarissumik allassimasariaqartut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Aalajangersakkat taamaattut sulisitsisut sulisartullu akornanni pissutsinut akulerunnermik imallit ataatsimiititaliamit aamma eqqarsarnartoqartinneqarput. Illuatungaatigulli ataatsimiititaliaq aamma isumaqarpoq angerlartiinnarneqartup suliffigisimasaminut uteqqinnissaa mattunneqarsinnaanngitsoq.

Tunisassiornermik unitsitsineq pillugu nassuiaat annikitsuinnaasoq nassuiaatini allassimavoq. Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pissarsisinnaasut tassatuaanngillat tunisassiorfinni sulisut. Tamannattaq assersuutigalugu eqqiaasunut allanullu kifartuussinermi suliaqartunut suliffeqarfiit matugallarnernik eqqugaasunut aamma atuuppoq. Tunisassiassanik amigaateqarneq pissutigalugu tunisassiornerup unitsinneqarnerata, maskinat ajoqusernerisa, silamik allatulluunniit siumut naatsorsuutigeriinngisanik pisoqarnerata kingunerisaanik suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pissarsisoqarsinnaavoq. Kiisalu peqqussut nunami tunisassiornerinnarmut naatsorsuussaavoq.

Inuussutissarsiutit peqqussummi ilaatinneqarsinnaasut nunami tunisassiornerinnarmut killiligaapput. Inuussutissarsiutit assersuutitut taaneqartut allat tassaapput eqqiaasut allallu kifartuussinermik suliaqartut. Takornariartitsisarnermik inuussutissarsiuteqarnerup aamma nunami inuussutissarsiutit siuarsarneqarnissaat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 14, 12. november 2001-imeersoq ataatsimiititaliamit matumani eqqumaffigeqquneqassaaq.

Inatsimmi pineqarput takornariartitsinermik inuussutissarsiummi nunamilu inuussutissarsiutini ingerlatat. Inatsimmut nassuiaatini allassimavoq taaguut "nunami inuussutissartuti " suliffeqarfinnut aalajangersimasuunngitsunut atorineqartoq ilaatigut aalajangersimasunut makkununga: niuerneq, sanaartorneq sanaartukkallu, kiffartuussineq, akunnittarfeqarneq neriniartarfeqarnerlu, siunnersuineq tunisassiornerlu. Taagorneqartut tamakkiisutut isigineqassangillat. Siunertaq pineqartoq aalisarnermi, piniarnermi nunalerinermilu tapersiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni tapersiissuteqarnissamut periarfissarititaasunut aatsaat ilaatinneqanngippat aalisartut, piniartut nunalerinermilu ingerlataqartut inatsimmi taaneqartumi ilaatinneqarsinnaapput. Aalisartunut piniartunullu tunngatillugu ajornartorsiut ataatsimiititaliamit eqqumaffigineqarpoq, taakkumi assersuutigalugu silamik pissuteqartumik aalisariarnissamut piniariarnissamullu periarfissaqanngiffimmini nunami sulisartutut inuussutissarsiortarput.

Tunisassiassanik amigaateqarneq, maskinat ajoqusernerat, silamik allatulluunnit siumut naatsorsuutigeriinngisanik pisoqarnera tunisassiornermik unitsitsisarnermut assersuutitut taaneqarput. Taamani Inuussutissarsiornermut, Nunalerinermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisuusoq ulloq 6. maj 2004-mi ataatsimiititaliamit isumasioqatigalugu ataatsimeeqatigineqarpoq. Piffissaq inuup annertussusilerikkani ikiorsissutinik pisortanilluunniit ikiorsiissutinik allanik pissarsiffigisinnaanngisaa qanoq sivisutigisinnaanersoq ilisimaneraa Naalakkersuisunut ilaasortaqaq ataatsimiititaliamit aperineqarpoq.

2003-mi Aasianni suliffissuup raajanik tunisassiornerata piffissap ilaani uninngasarsimanagera ajornartorsiutip annertussusianut assersuutitut taaneqarsinnaasoq Naalakkersuisut akissutigaa. Katillugit ulluni 172-ini raajanik tunisassiorneq ingerlavoq. Sikusarneralu pissutaalluni tunisassiorfik piffissami 1. - 17. marts 2003-mi matoqqavoq, katillugit ulluni 17-ini. Imermik amigaateqarneq peqqutaalluni tunisassiorfik piffissami 12. maj - 13. juni 2003-mi matoqqavoq, katillugit ulluni suliffiusuni 22-ni. Tunisassiorfiup allannortiterneqarnera pissutaalluni tunisassiorfik piffissami 14. - 25. juni 2003-mi matoqqavoq, katillugit ullut suliffiusut arfineq pingasut. Suliassaalatsineq pissutaalluni tunisassiorfik 2003-mi julimit septemberimut katillugit ulluni 24-ni matoqqavoq.

Assersuut taanna aallaavigissagaanni angerlartiinnarneqartut pisuni siunnersuummi matumani § 1 naapertorlugu pisuussuteqanngitsutut isigineqartariaqartut ataatsimiititaliamut ersarippoq. Apeqqutaalerporlu sikoqassusia, imissaaleqineq, allannortiterineq tunisassiassaaleqinerluunniit siunnersuummi matumani § 2, imm. 4 naapertorlugu pisutut siumut naatsorsuutigineqareersinnaanngitsutut isigineqarsinnaanersut. Allannortiterinerit ingerlatallatanilluunniit pilersaarutaasumik unitsitsinerit allat ingerlatanik nalinginnaasumik pilersaarusiornermut ilaasutut oqaatigineqarsinnaasut siunnersuummi § 2, imm. 4-mi ilaannngitsutut ataatsimiititaliamit isigineqarput.

Angerlartinneqarsimaneq sulisitsisumit allakkatigut appernarsarneqarsimassasoq siunnersuummi § 4, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pissarsisup angerlartinneqarsimanermut uppernarsaammik

sulisitsisumit atsiorneqarsimasumik takutitsisarnissaa ataatsimiititaliamit naapertuunnerusututu isigineqarpoq.

§ 6 naapertorlugu suliffissaaleqisut aamma angerlartinneqaannartut ilitsersorneqarnissaminnut kiisalu namminerminut tunngasumik iliuusissat pillugit pilersaarusiordfigineqarnissamut pisussaataitaaffeqlutillu pisinnaatitaaffeqarput. § 6, imm. 2 naapertorlugu suliffissaaleqisoq imaluunniit angerlartinneqaannartuq namminerminut tunngasumik iliuusissat pillugit pilersaarummik isumaqatigiissuteqassaaq kiisalu taassuma suliarineqarneranut peqataassalluni. Suliffissaaleqisut angerlartiinnarneqartulluunniit pisussaaffilerneqarnerat iliuusissatullu pilersaarutit suliarineqarnerannut atatillugu isumaqatigiissuteqartarnissaat ataatsimiititaliamit eqqarsarnartoqartinneqarsinnaavoq. Taamaalillutik kommunalbestyrelsip sulianik nalinginnaasumik suliarinnittarneranut akuliutsinneqarput, tamannalu ataatsimiititaliap isumaa malillugu pitsaavallaanngilaq.

§ 7, imm. 3, 1)-imi aalajangersarneqarpoq suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutisiaqassagaanni suliffissaaleqisup angerlartiinnarneqartulluunniit peqqissutsimut pissutsinullu allanut tunngatillugu suliffigilersinnaasaanik kommunalbestyrelsip suliffissamik innersuussusinnaannginnissaa piumasqaataavoq. Tassunga nassuiaatini allassimavoq "pissutsit allat"-ni eqqarsaatigineqartut meeqqanik paarsisussamik ajornartorsiuteqarnerit, ilaqutariinnerup iluani akornutaasinnaasut allat, suliffiup orninnissaanut angalaniarnikkut ajornartorsiutit imaluunniit ilinniagaqassutsikkut piginnaasatigut amigaateqarneq. Ataatsimiititaliap isumaa malillugu "pissutsit allat" ima sakkukitsigissanngillat sulisartut suliffeqarnermut attuumassuteqarnissaannut qulakkeerinninnissamik ataatsimiititaliap kissaateqarneranut akerliullutik. Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pissarsisartut sulisartutut appasinnertut inissimasutut namminneq pisuussutiginnngisaminnik piffissap ilaani suliffissaaleqinertik pissutigiinnarlugu immikkut mianeriniarneqartussatut isigineqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqanngilaq.

§ 2-mut inatsimmi nassuiaatini immikkoortut aappaat oqaaseqatigiinnit ukuninnga naggaserneqarpoq: „Inuk atorfimminiit nammineerluni soraartoq, tamatumalu kingorna eqqartuussinikkut imaluunniit pineqartup kattuffiata aamma sulisitsisup akornanni isumaqatigiinniartoqareernerata kingorna taperserneqarpat pineqartoq soraarnissaminut naleqquttumik pissutissaqarsimasoq, taava kingumoortumik atuutilersumik suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutisiaqarsinnaatitaavoq." Immikkoortoq taanna ataatsimiititaliamit eqqumiigineqarpoq, taarsiissuteqarnissamimmi suliakkiissuteqartoqarneratigut eqqartuussinermi suliakkiisumik ilaliinermi aningaasatigullu naapertuuttumik taarsiissuteqarnissamik aalajangersaaffiusumi eqqartuussut taanna aalajangiunneqarajuttarmat. Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik kingumoortumik akiliuteqarnikkut aningaasatigut annertunerusumik taarsiiffigineqarnissamik piumasqaateqarsinnaaneq peqqussutissatut siunnersuutip oqaasertaanit siunertaanilluunniit imaaliillaannarlugu paasineqarsinnaanngilaq. Isumasioqatigiilluni ataatsimeeqatigiinnermi Naalakkersuisunut ilaasortap paasissutissiissutigaa immikkoortup inatsimmut nassuiaatini ilanngunneqarsimanera

ajuusaarnartumik kukkunermik tunngaveqartoq. Taamaattumillu inatsimmut nassuiaatini ilaasutut immikkoortoq taanna isigineqassanngilaq. Tamannalu ataatsimiititaliamit maluginiaqquneqarpoq.

Siunnersuut pisortanit ikiorsiissutit pillugit Inatsisartut peqqussutaannut, piginnaangorsaaqqinneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannut aammalu suliffissarsiuussisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannut attuumassuteqartoq siunnersuummut nassuiaatini allassimavoq. Inatsit alla, namminerminermut tunngasumik iliuusissat pillugit pilersaaruteqarnissamik piginnaangorsaaqqinnissarluunniit pillugu pilersaaruteqarnissamik aamma piumasaaqateqarfiusoq naapertorlugu suliffissaaleqisoq imaluunniit angerlartinneqaannartooq pisartagaqalerpat namminerminermut tunngasumik iliuusissatut pilersaarut tassunga malinnaatinneqassaaq. Inunnut ataasiakkaanut paasisutissat illersorneqarsinnaasumik isumagineqarnissaat inuillu ataasiakkaat pillugit paasisutissat imminnut akulerussuutsinneqannginnissaat qulakkeerniarlugu pineqartunut tamanut paasisitsiniaanermik ilitsersuinermillu annertungaatsiartumik ingerlatsinissaq pisariaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Taamaattumik siunertamut taassunga aningaasanik immikkoortitsisoqarnissaa ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq aammalu piginnaasanik qaffasaanissanut, atuaqqinnissamut ilinniartitaanernullu ingerlanneqartussatut naatsorsuutigineqartunut naammattunik aningaasaliinissaq Naalakkersuisunit eqqumaffigineqartoq neriuutigineqarluni.

Sulineq suliffeqarnermullu attuumassuteqarneq akilersinnaaqqullugu imminut pilersornissamut kajumilersitsinissamik qulakkeerisoqarnissaa ataatsimiititaliamit nuannaarutigineqarpoq.

Suliffissaaleqisut aamma angerlartinneqaannartut ilitsersorneqarnissaminut kiisalu namminerminut tunngasumik iliuusissat pillugit pilersaarusiortifigineqarnissamut siunnersuutikkut pisinnaatitaaffeqalernerat pisussaatitaaffeqarlernerat ataatsimiititaliamut aamma pingaaruteqarpoq. Naalakkersuisut suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik qinnuteqartunut inunnut ataasiakkaanut iliuusissat pillugit pilersaarusiortarnerit pillugit erseqqinnerusunik maleruagassiorsinnaasut siunnersuummi allassimavoq. Iliuusissat pillugit pilersaarutit makku ilaannik ataatsimik arlalinnilluunniit imaqartinneqartussaanerat ataatsimiititaliamit assorsuaq iluarisimaarneqarpoq:

- Sulilernissamut periarfissat imaluunniit piginnaasaqqortusarnissamut, atuaqqinnissamut ilinniartitaanissamulluunniit periarfissat pillugit ilitsersuineq.
- Suliffissamik innersuussineq.
- Sulilersitsiniaanermut suliffissaqartitsiniarnermulluunniit kommunimit allartinneqarsimasumut innersuussineq.
- Piginnaasaqqortusaaniarluni pikkorissartitsinernut innersuussineq.

Sulisartut suliffeqarnemut ataavartumik attuumassuteqartutut misiginissaat ataatsimiititaliamut aalajangiisuusumik pingaaruteqartuarsimavoq, aamma sulisartut piffissap ilaani suliffeqanngikkallarnernanni. Sulisinnaassusillit piginnaasaannik

qaffassaanissaq pisariaqarluinnartutut ataatsimiititaliamit isigineqarpoq, taamaaliornikkut sulisartunik tikisitsisariaqarneq annikillisinneqarsinnaaqqulugu. Sulineq kisimi pinnani aammali piginnaasaqqortusarnissap, atuaqqinnissap ilinniartitaanissalluunniit akilersinnaasuunissaa ataatsimiititaliamit pingaartinneqarpoq. Taamaaliornikkut iliuuseqarnerit taakku sulisitsisunit, sulisartunit inuiaqaqatigiinnillu ataatsimut isigalugu pissarsiaqaataasinnaaqqullugit.

Siunnersuut suliffeqarnikkut ilinniartitaanikkullu anguniakkanut pingaarutillinnut ilaanerarlugu Naalakkersuisut oqarnerat ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarpoq. Taamaattumillu suliffeqarnikkut ilinniartitaanikkullu anguniakkanit immikkoortillugu siunnersuutip isigineqannginnissaanut ataatsimiititaliaq isumaqataavoq, siunnersuummi piareersartarfiit pilersinneqarnerinut aamma immikkut ittumik ilinniartitaanikkut suliniuteqarnermut atalluinnarmat.

Ataatsimiititaliamillu qularutigineqanngilluinnarpoq siunnersuut atortuulernermit kommunit tamatumani suliniarneranni aamma pingaaruteqarumaartoq. Taamaattumillu inuiaqaqatigiinnut annertuumik pingaaruteqalerumaartoq.

Ataatsimiititaliaq isumaqatigiittoq siunnersuut pillugu ima oqaaseqarumavoq:

Peqqussutissat siunnersuut matumani pineqartoq Naalakkersuisunit maanna saqqummiunneqarmat ataatsimiititaliap nuannaarutigaa. Siunnersuutikkut anguniarneqartut pingaarnertullu imaritinneqartut iluarisimaarneqarmata ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq.

Siunnersuummik sukumiisumik suliarinnissagaanni piareersarnissamut piffissaqarluartitaanissaq pisariaqarpoq. Taamaammattum siunnersuummik suliarinninnissamut piffissakitsitaasimanini ataatsimiititaliap ajuusaarutigaa. Inatsisip nassuiaatillu ilusiligaaneri oqaasertaligaanerilu naammaginartutut isiginagit ataatsimiititaliap isertuutiginiangilaa. Taamaattumillu pingajussaaneerinissaq sioqqullugu pisariaqartumik aqqitassat Naalakkersuisunit allannguutissat siunnersuuteqarnikkut ilanngunneqarnissaat ataatsimiititaliamit naatsorsuutigineqarmat oqaatigeqqinneqassaaq.

Allannguutissat ilannguteqqullugit ataatsimiititaliap Naalakkersuisunit kaammattuutigisai ilanngullugit siunnersuutip Inatsisartunit akuersissutigineqarnissaa ataatsimiititaliap isumaqatigiittup inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni Inatsisartut Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliaata siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Ruth Heilmann, Siumut,
siulittaasoq

Ane Hansen, Inuit
Ataqatigiit, siulittaasup
tullia

Thomas Kristensen,
Atassut

Isak Davidsen,
Siumut

Marie Fleischer,
Demokraatit

[Ilanngussaq 1](#) (pdf-format)

[Ilanngussaq 2](#) (pdf-format)